

PŘEKLADATELSTVÍ A PŘEKLADATELÉ

1. 4. 2015

PATRON PŘEKLADATELŮ

- Jeroným – Hieronymus
- VULGATA
- R. 382
- „Non verbum e verbo sed
- sensum exprimere de sensu“

WULFILA (311 – 383)

- 40 let překladu z řečtiny
- GÓTŠTINA
- Rozvoj jazyka, který vymřel

Codex Argenteus (neboli „*Stříbrná Bible*“) je ruční přepis ze 6. století, který obsahuje gótský překlad Bible biskupa Wulfily ze 4. století. Z původních 336 listů se podařilo zrestaurovat 188. Obsahem těchto listů je překlad významné části čtyř evangelií. Část tohoto materiálu je vystavena v knihovně Carolina Rediviva, v Uppsale ve Švédsku.

Tento spis byl psán gótským písmem, které vzniklo za účelem sepsání Wulfilova překladu. Toto písmo je známo především díky tomuto spisu. Stříbrná bible byla součástí sbírek českého krále Rudolfa II. Habsburského, odkud byla ukradena švédskými vojsky při dobývání Prahy v posledních dnech třicetileté války.

ΠΚΑΠΕΤΗΣΟΣΓΑΛΕΙΑΜΙΑΝΠΚ
 ΚΕΙΣΙΦ· ΑΕΤΚΑΔΠΙΜΙΣΚΕΣΙΔΑ
 ΥΑΦΠΗΙΚΙΜΑΠΗΑΦΜΑΝΑΣΕΔΑΙΣ·
 ΣΑΕΙΑΜΙΣΤΕΙΦΜΙΚΝΙΓΑΓΓΙΦΙΝ
 ΚΙΩΙΖΑΑΚΗΑΒΑΙΦΑΠΗΑΦΑΙΒΑΙ
 ΝΑΙΣ· ΦΑΝΠΗΥΕΦΠΝΔΠΙΜΚ
 ΦΑΙΡΑΚΕΙΣΑΙΕΙΣ· ΦΗΒΙΦΟΥΣΙΑ
 ΒΑΝΥΕΙΤΥΧΔΕΙΣ· ΣΧΥΕΙΤΥΧΔΙ
 → ΦΑΦΕΙΝΚΝΙΣΤΣΙΝΓΕΙΝΑ·
 ΑΜΑΠΧΕΙΣΓΑΗΥΑΦΑΠΗ· ΓΑΗΕΑ
 ΒΑΠΚΥΕΙΤΥΧΔΓΑΒΙΜΙΚΣΙΑΒΑΝ
 ΣΙΝΓΑΙΣΤΣΥΕΙΤΥΧΔΙΦΑΜΕΙΝΑ·
 ΠΠΤΕΥΑΙΤΟΑΦΚΧΑΗΓΑΠΘΑΦ
 ΓΑΛΕΙΦΑ· ΙΦΘΗΣΝΙΥΙΤΠΦΟΜΦΚΧ
 ΟΙΜΑ· ΑΙΦΦΑΠΘΑΦΤΑΕΙΦΑ· ΟΠΣ
 ΒΙΛΕΙΚΑΣΤΧΣΙΦΙΦΙΚΝΙΣΤΧΣΑ
 ΑΦΜΝΧΠΗΝ· ΑΦΦΑΗΓΑΒΑΙΣΤΧ
 ΣΑΙΚ· ΣΤΑΠΜΕΙΝΑΣΙΝΓΕΙΝΑ
 ΙΣΤ· ΠΠΤΕΜΝΣΗΠΗΑΚΙΚΟΑΗ
 ΣΑΕΙΣΚΝΔΙΔΑΠΚΑΤΠΤ· ΟΑΠΦΑ

Ca 8 Joh
 iteru ergo Je
 sus loquutus
 est eis dicens
 Ego sum lux
 mundi. Quod
 hec precedit
 mltu capis,
 omissum est
 ut et illud
 precedat: Et
 profertur est
 unusquisq; in
 domum suam

KYRILLOS (827 – 869)

- Bibel
- Slavisk, kirkeslavisk

О́че на́шъ, и́же е́си на́ не́бсехъ, да стѣ́тса
и́ма твоё, да прѣ́идеть ца́рствіе твоё, да
бу́детъ во́ла твоа́, ꙗ́ко на́ не́бси и́ на зе́млі,
хлѣ́въ на́шъ насѣ́щныи, да́ждь на́мъ днѣсь
и́ оста́ви на́мъ до́лги на́ша, ꙗ́коже и́ мы
оста́вляемъ до́лжники́мъ на́шимъ, и́ не
веде́и на́съ во и́скѹше́ніе, но и́зба́ви на́съ
ѿ лѹка́ваго. ꙗ́ко твоё е́сть ца́рствіе и́ си́ла и
сла́ва, о́ца и́ сѣ́на свѣ́таго дѹ́ха ны́не и́ прѣ́сно
и́ во вѣ́ки вѣ́ков. а́минь.

ETIENNE DOLET (1509 – 1546)

- Upálen, protože obviněn z nepřesného, mylného překladu Platónova textu. Překlad vyzníval jako popírání nesmrtnosti duše

STEPHANVS DOLETVS AV
RELIVS GALLVS. 1548

*Cuncta dolans ad amissim, examino cuncta Doletus
Me tamen & rursus Musica turba dolat.*

ACQUISITION
41.3729

JOHN WYCLIFFE (1330 – 1384)

- Kritik církve
- Zakladatel anglické prózy
- Předchůdce protestantské reformace
- Jeroným Pražský

WILLIAM TYNDALE (1494 – 1536)

- Starý zákon z hebrejštiny – veřejně spálený 1526
- NT 1526 : základ pro King James Bible (1611)
- Překlad ne Vulgaty, ale řeckých a hebrejských originálů
- Popraven jako heretik

A.F.TYTLER: THE PRINCIPLES OF TRANSLATION

- 1/ That the translation should give a complete transcript of the ideas of the original work.
- 2/ That the style and manner of writing should be of the same character with that of the original
- 3/ That the translation should have the same ease of original composition

WALTER BENJAMIN (1892 – 1940)

- Die Aufgabe des Übersetzers (úvod k vlastnímu překladu Baudelaira)
- „Překlad je víc než sdělení.“
- Jazykové aspekty. Dekonstrukce
- Jacques Derrida

**“There are perhaps paths
that lead us again and
again to people who have
one and the same
function for us:
passageways that
always, in the most
diverse periods of life,
guide us to the friend, the
betrayal, the beloved, the
pupil or the master.”**

-- Walter Benjamin

